

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De sacro altaris mysterio libri sex - Cod. Aug. pap. 139

Innozenz <III., Papst>

[Reichenau], [14./15. Jahrh.]

Sermo de septem horis canonicis etc.

[urn:nbn:de:bsz:31-89351](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-89351)

est dicitur in intencione desu-
unt ea em q in voce cap-
q in anima passionu note
sunt et in omni simone ad
omne ubi intelligerem
recurrendu est

De regulis iuris

Dicitur in primis regulis
et statutis quilibet
Christianus regatur
in vita verba facta
ut sciat et faciat et accep-
tu est omnipotenti deo q
vivit et regnat p omnia
secula seculorum amen

Explicunt statuta con-
cilij Moguntinensis ad-
mino petri archiepiscopo
celebrata

finita sunt ista statuta
p me iohannem plozer cap-
pellanum altaris sancte an-
ne in parochiali ecclesia

*malin-
tionis*

Soblingen sit Anno domi-
ni millesimo quadringente-
simo . vicesimo quarto . idie
sancti iohannis Crisostomi
 infra hora prima et secunda
 post meridiem Deo gratias

MCCXXIX IIII

Equitur sermo de septem
horis canonicis etc.

Hic non vocanda sic laudato

Affirmant et associant
angelus dei hii q deo
deuote psallunt nunc
extoto corde laudant hoc
est em negotiu angeloru
sz laudat deo in psal-
mo 71 pueniunt pncipes
quies psallentes in medio
tympani et organorum
et ceterum naq psallunt
adest pncipia et gratulatio
angelorum qd psalmista de
signavit psalmo trigesimo
trigesimo septimo tu dixit

In aspectu angelorum psalla
tis Unde si ergo sumo ope
cauedu est ne angeli hinc
dicant p me mram desidia
negligentia aut insolentia
et aut dissona melodia
et simpliciter habeant pro
ut narrat in vitis patru

Secund doctor is sci. latic p
scriptes deuote psallentiu
et modo psallendi sic ponit
dicere q nlls possit mor-
talium dicit vel nec deu-
tes psalmoz. q tunc lau-
dem diuina explicat si
no du tabat labroz sup
ficie sz i tanta metate et pu-
ro corde diuine laudes ca-
ntatur In psalmis enim

et venies si metta mete no
 celeitate vobis pstruere
 Inri ubi i caritatem passias
 resurrexat et ascensione in
 psalmis i venies i cima p
 fessione q mita q de pta =
 tam dume mie p idu qra
 aduicantib/ omiqz rez q tibi
 accidit digna qz qz actoz
In psalmis q fieris i si mita
te tua atqz misera i p idu p m
 i uitas mam. si ades me
 vens vt tibi reuclat scita
 psalmoz/ omib i vobis i
 vobis q si vis pomas et
 confessione pccoz dqi no ce
 lerritate vobis. si mita mete
de cata septenob dauiticos
pome psalmos qz ceterima
exprens dei demeriam
 metoz tua spuali gudio il
 luminat. q magna spem i
 dulgencie tibi pmittit. **Si**
 vis orae laba metoz i vir
 tute psalmoz qz i titium
 est Ad dñe leuauit anam
mea pte dñe spau iudi
na dñe Deus i adiutor
Deus in ore tuo Deus
miserat nri Exaudi deus
omni qz nllateng omibus
pe ta p fage misericord
qz tribulatoz tua angu
stias qz teptatoz expi

cauz

et di miaz invocae **Si**
 vis maiestate dñi laudae
 omiqz bnficoz qz ab age
 decanta p qz titulo e
Alla hndic dia mea dñm
hoc factum offeris deo om
in potia dulce si mel et
salu si huanis ul spualibz
teptacoibz affligi vt vi
vt ades derelicta i tima
mete pta p qz i iau
Deus deus meus respice
Exaudi deq oratoz meam
no de pccoz Salu me fac
deq et clamab/ deq statim
 pondus teptacoibus alle
 uiabit tibi **Si** pns vita
 i tibi fastidiosa qz arden
 dideris aduideris omni po
 tate ad supna patriam
 accedens hoc ps decanta
Quae admodu Quae dilect
Deus deus miqz dñe de iuce
vigile qz qz bnficoz de iuce
quo dñe Deus auibz
miserat nri deq qm qz culau
Exaudi deq or p m mea et
ne despoies Ante dñe spau
Et statim visitabit iniqui
tiab tuas p picius Accepta
utaz qz te decanta i laude
 dei

Indicam dnm t omni tpe
Indic mea vna vqz.
Exaltabo te dñe **E**t p
sue aduſſitatis sue pſpi
tatis tpe ymnu trium
puloz psalle **N**ullq em
mōtū v tute hūg ymni
explicat p t qua omnis
a zati ad laudandū deu
i vitat **S**i i diuinis lau =
dibz z madat ex tū z
cupis **D**e cetero psalmu
Scati i maculati z licet
vsq ad fine vite hūg psal =
m vute sicut auis pſe =
te i collige nō poterit
z d. **V**irtute psal
mōz inquit **J**eronomus
Canticū psalmoz dicitur
iſiendit. aqz decorat. i
vitat angelos i adiutorū
effugat demones. expellit
tencoras. efficit sanctitate
hōm pātor. ē refectio me
tib. dicit pān. scep augz
fide. sic sol illuid. sic ag
sanctificat. sic ignis pān
exurit. sic oleū depluit.
oleū ē mie. sol leatū. ps
angeloz cū. deu ondit.
dyabolu offendit. voluta
tū illicita extinguit. appi
tate cicit. omēz furorē hē
pmit. i vā audiam fragile

Hic est melli **C**armen
est electoz / apud deum
omne pān expellit. vīcu
lū est caritatis. emēdat oīa
penetrat oīa. suffert oīa
supplicat oīa. docet oīa
significat oīa. aiām mag
nificat. tū im excelsa ed =
ficat. os purificat. cor
lectificat. hōiem clarificat.
sensū apit. omē malū oc
cidit. pfectōem infert.
excelsa demōstrat. dñi =
deū regni celest donat
pacē i cor tōpus z aiām
facit. **I**gne spūali mōde
accēdit. **C**ont oīa vicia
sollicitudo est et etāner
bonū est cocāre. radice
om maloz expellit. sic
lorica iduit. sic galea
defendit. spes est saluab
solacō dolorib. pſctio.
laborib. noticia vī hūb
fons sanctitatz. iuuenem
hōiez castigat. regnū ce =
loz sū tū dāt. tēdū aiē
collit. **T**uba ē mirabilis
Qui diligit canticū psalmoz
assiduū nō pot amāc pān
Qui hz laude dñi i corde suo
i pōstino ap deū gaudet

Et aiā sua celo vult
 cabit ipla: aulorū omen
Sec. Jeronimus in psalmis
 d. s. bunt p̄mia bonoz. sup
 plia maloz. rudmēta
 cupiā. p̄gressio p̄ficiēti
 p̄ficio p̄venit. ut a
 aciuoz p̄p̄ulacō q̄ t̄pla
 auoz Amē.

At quia decantatio ho
 rarū canonicarū laude
 iuina continentia
 debita. sunt q̄ dom
 appetat. In iuicio autem
 alicui debito quis debz esse
 fidelis ne ap̄t̄ n̄ totam
 p̄t̄at̄ vel obmittat. s̄
 t̄p̄m̄ suū suū sine fiau
 de p̄ficiat et s̄bit. 12. di.
r. 1. b. 1. Cruius ē de p̄p̄o
 septē horaz p̄uina q̄ h̄bz
 die p̄solue. Unde ergo ille
 qui alicui q̄ libz die obliga
 ret septē florenoz si i vno
 minuz p̄soluet nō plene sat̄
 facit sic q̄ catat vel legit
 laudes diuinas s̄ncopando
 auferendo aut appocapado
 nō i regl̄e satisfact̄ p̄cō =
 se quē negliget̄ q̄ iūter
 pctando agit̄ q̄ maledict̄
 dei iōrit̄ uota illud Amē
10m. Abstrus qui facit
 opus dei suū negliget̄

Et hoc canon Parisiensis
 itaq̄ inquit Amē et c̄m̄
 p̄m̄ ad ip̄st̄antē i s̄ste
 orōni q̄ laudi diuine morose
 struabili. q̄ nō transitō =
 i re. t̄m̄ aliquis trans =
 curedo relinquit h̄am
 vel sillabam aut dictōem seu
 orōnem d. horibz debz. p̄a
 t̄ p̄ue orquit Terret et̄m̄
 ita b̄n̄ ad vna oracionem
 dictōem h̄am vel sillaba
 sic ad alia t̄ de subst̄tia
 sic orōis seu psalmi aut laudis
 diuine Attendant ergo illi
 qui furtiue q̄ fraudulente
 psallūt vel orat. auferisim.
 facte do i p̄ncipio s̄z die =
 tronis. s̄z siue s̄ncopam
 de medio tollēdo aut appoco
 pa i fine ab p̄inde do q̄ i =
 fidelit̄ psallunt t̄ q̄ non
 i regre ut tenet. q̄ furtiue
 ac surripit̄ p̄t̄is p̄aculas
 n̄ satisfact̄ t̄ p̄ obmissis
 reddet̄ d. p̄ rōnem i nouis =
 simo die Amē est ergo q̄
 satisfact̄ h̄uz negligēcie
 adiutor et possit negligē
 rias accusat̄ Amē est ab
 p̄t̄ibus negligēcias i p̄t̄is
 q̄ p̄t̄is Unde i v̄t̄is p̄m̄
 s̄bit̄ q̄ modo q̄ d̄a s̄t̄ p̄t̄is
 vidit̄ q̄ d̄a Amē i t̄p̄ali
 effigie appente i fenest̄

Dulcedine morselli boni q
no masticat no pt pape
sic n dulcedine spualit
laudū diuinā q no qe
rit dicitur i celliguae cas
de pt pape in bte libaudo
Cibus tōre psalmi i cor de
no negligat iā illū tere
dicitur i celliguae / ne si fo
re iā qm dēgluciat / si nō
tur sapore palato / dulciorē
sup mel. 2 fauu p salterē
i go volens dicit iā illū
2 sic iā illū dicit gustu
i teriori sapore sapientie
salutaris Quo laus
diuina distinet 2 percepti
ae fieri dicit ipa nāq iā illū
publice fit ne dū iā illū
tem. vmo poriq collaudat
2 audietes hinc 2 i go qd
psal iā illū dicit dicit
laudate dnm omē q dicit
collaudate eū omē iā illū
omē collaudatē tenent
astulauē 2 adūtere quālib
tenat psalmi vll legant
dicit i go psalmi cā
nō 2 legant tenet distinet
2 p apabilid pūciae / eā
subditur apabilid in bte
dra scriba licet q iā illū
qit corā pto libū legē.
distinet 2 apte adūte
dū adūte libū aureb omē

ipū erat actūe ut habet
Neemie. d. rālo Qui enim
citat iā illū tot conāme
suo. 2 iā illū 2 apte 2 pūcia
pceptibile hoc face dicit
ut ipemet sili q alij audie
tes sensu dicit vālicat
pape Exōnis seqt qd
2 morose dicit cōtēntu
quis dicit diuina laudem
cu iā illū vā cu quis trans
auē dō mmo cōtēntū cā
vel legi sensu dicit nō
ipē pcept nō audietes p
pe iā illū 2 iā illū pūcia
2 dicit cōtra se ipā 2 pū
mu pūcia q dicit qd iā illū
2 dicit timens se nō pū
face vnde ergo iā illū q dicit
se pūcia 2 mmo cōtē
vā psalmi dicit adūtere
dapnū 2 pūcia 2 negligē
cia sua emē dicit Et nō dicit
q sufficit iā illū vā pū
vnde qd dicit q dicit iā illū
dicit vll legi iā illū q dicit
de dicit dicit mmo cōtē
mala q dicit nō adūte
hinc Et pūcia q dicit pū
ret in iā illū i publico dicit
2 nō sufficit iā illū q dicit
nō se ipos nō alij iā illū
qunt / et sic effectū su iā illū
laudi diuine auferit 2 iā illū
hinc cātor pūcia

libro primo Nulla iquit pot
 cui sum in lege orae psalle
 vel qd placet vacat Quis
 cum possit vna meritorie et
 vult deo seruire i ppetu
 & fuga In scriptu inquam
 lingua in fugido nimia ve
 logitate In fuga festinando
 qd cito qd sit pfaedo sua
 dat exordio qd laude di
 uina Et iter post qd bus da
 demu qd cludit Itaq Ime ut
 edam pmiu ad pstantis
 vna oroni & psalmodie
 molose scabulis & no tra
 sione Et fortass qd spia
 consciencios dicit Quid qd
 facia si no expte mei
 expte alio vel alioz meo
 psaltecum aut legem qm
 gar me no collige possem
 Ecce aditab qd hoc ab no
 impuat ad petm & io non
 optz te de hoc qstiam habe
 dno pte no pterit & dicit
 geniam ad colliged habuis
 et tu ditione audias & hoc
 de Itaq Itaq Itaq Itaq
na laude qd ad ob suancia
su modu obruadi qd vidi
et sup impote & Ima inter
laus diuina p flaat Imp
impte i qd Ime sine addi
tionis vel impositione coro
 q no pmet ad laude diuiaz
 2^m forma vel qd uetudine

ecce i qd qd minis est
 copituro Contigit aut
 hoc ibomib & ad i pcanaly
 & imalis de honestatib
Quatu ad bona no licet
 puare p sone seu singula
 qd qd ad ad diuina laudo
 psalmodie aut gliaz offi
 cior qd no ante supior
 ius ordmadi hincium i
 scitutu sine ordmadi qd
 istud ad supiorum p tiaz
 qd dicit In fluitate Et pti
 pue loatib Itaq Itaq Itaq
 ad cultu diuini qd vcludit
 dei laude qm videlicet no
 put dz aut como qd no dz
 exhibet Itaq Itaq Itaq
 pta auctoritate sua exadit
 ad laude diuina aut dei
 cultu alio addit vel abeo
 diminuit In scriptis dicit
 mo & falsarius repuat
 put sal Itaq Itaq Itaq
Thomas Itaq Itaq Itaq
Et hoc siquit no licet
 puare p sone i publico of
 ficio ad de collatum p qd
 ymu & Guig^r i auctoritat
 supioris Itaq Itaq Itaq
 ad dea Itaq Itaq Itaq
 qd qd Itaq Itaq Itaq
 liguo aut psallit Itaq
 tiant ipi puatim seu sin
 gularit & subm m u ad o
 orae voluo no cu alijs

in eodem choro existantibus
et hoc neglecta resumendo
aut sine perfectis alia profici
do quod nullo modo licet nec ex
pediat. quod in quodam modum
curat qui si forte ante
gressu chori matutinas.
et alias horas profecerunt
volunt alias intricatas
medio tempore legi vel dicere
vel neglecta implere. Si gra
uigilijs septem psalmos
et vocis sua future actio
ro subdientes et ceteris minis
perfecte diuini officii pro sol
tunt debemus et in se debent
et choro psalle. Unde lau
dem eius personae tertia septem
ubi angeli de se nobis solent
admittere testat. Sanctus
do Can. cantorum Omelia
ad dicit psallentibus dicitur
admittere angeli solent ea
propter attendite. angulos cum
fractis adorandi et psallentes
et tu scate cum reuerentia et
disciplina nimirum missi sunt
in ministerium pro nobis. quod
beneficentia capientis saluti de
uocem nostram ferunt et suppona
referunt gratiam. Et ad abbate
et dionysii sic dicit. Sursum
officiu quo seruant quod ordium
laude et ceteris cantantibus ignu
in dicentes et repute cunctis sanctis
et domesticis dei. hoc enim

bonum est. tum pro reuerentia
vite prioribus labores quod vix
collaborabiles nobis sunt
exuberantes laude dei. Tum
quod nichil ita pro quod dicitur
reputat et ceteris habitibus
nobis statum sic alactas lau
dantem dei. Cantorum cantorum
Omelia plura Si quis
hinc oculos aptos videt
quod cura quod in quodam modo
sunt cantantibus. supponit
quiescentibus. ordinantibus et
parantibus psunt. In subdit
idem Sanctus Unde vos
monico dulcissimi pure at
pro seruire dicitur et ceteris lau
dantibus. Et venie quod de vestre
reuerentia et alacter dno
assistat. no pigri non somp
notet. no ostentatibus. no pau
cetes vocibus. no pudentes
et dimidia. no ita quod transi
luctes. no fractis et ceteris
vocibus. multis quod dicitur kalba.
denare sonantes. si virili et
dignu et sonitu et affertur vocis
propter de pmetibus. no uox
de nil aliud dicitur psallit. quod
psallit cogitet. no solab
dico cogitantes uarias et
oculos vitas. et ille. illa
dicitur tractat hora et illo loco
quod officialibus pro qui nati
quod nati fuerunt et ceteris
compellimus. Et ne illa
quidem profecto reape

et consilium.

tunc consulerim. q̄ forte paulo ante t̄ameris sede-
tes īco diebus legeris
Salubria s̄. s̄. minime illa
salubria ī psallendu vend-
uio. Spiritus em̄ sanctus
illa hora gratū nō recipit
quit quid aliud quā debes
neglecto eo quod debes ob-
tuleris **hec Bernhardus**
Quantū alternatim chora-
tice psallentes. tū beatis
angelis habeant societate
Qual. ne tū s̄is spiritibus
tū tabernū fornicant apu-
tupro tabule sup̄ posite
plene respice **Postea** quo
modo explicet ī sacro psal-
moro eloquio diuersitas
affectum ad deū tū p̄p̄oz
q̄ occurru. q̄ adu s̄oz eue-
tu **Tam** p̄ca confessione
q̄ diuine misericordie de-
precaone **Et** p̄sidij cont̄
ad iustas imploracōe t̄ sic
de alijs **Demis** de **Effica-**
cia ac sufficiencia psalmoz
ī diuinis laudibz t̄ mandatis
h̄ inuenies vsq̄ ad istū pa-
graphū **Nunc** aduertendu
Postea h̄eb q̄ hore canōice
ac comp̄sallentibus d̄cedē

p̄unt **Attente** t̄ **redigi-**
biliter **Complete** t̄ iteg-
rice **Distincte** t̄ p̄p̄a-
biliter **uolose** t̄ nō tulerit
Impnūte t̄ s̄inceriter
Hec cū deductiōibus t̄
allegatiōibus suis cōpleta
ī uenies ap̄notato usq̄
ad finem **Et** **Intellect-**
tualit̄ cū attentione cordis
Affectualit̄ cū deuotione
mentis **Integraliter.**
cū plena expressione
oris **Venerabiliter** ge-
sta corporis **Congruent-**
horis statutis t̄ cetera
Qui psalmos rescat et
verba diuina curat
Displicet ille deo dum
placuisse putat
Nil magis inde feret
q̄ si sua lingua taceat
Dū cor nō orat t̄ uanū
lingua laborat **Bernhardus**
Paup̄ q̄ de p̄derit sola
uocē orare sine cordis
intencione **Ps̄. vii. p̄ls**
hic labijs me honorat cor
autē eoz longe ē a me
Ps̄idora **Verba** de p̄tamas
d̄ns nō int̄dit si oraueris

cor aspicit unde uer sus
Non uero si uocu no cordula
musica Non clamor sed
amor sonat i aure dei
Exemplu i dauid qui
no tantu clamabat ore
s etia maxime corde ius
illud psal. psalmo cente
simo decimo octauo Clama
ui i toto corde meo Et
bndicit i toto corde meo
Cu im i corde sint duo
sz intellectus & affectus
Illi clamat i toto corde
quo qui oracione sua ac
tentione facit & deuocaz
iusto illud i Coro xiii Ora

labo

bo spiritu & mente Alij
clamant i medio corde qui
scilicet habent i tentione
& nulla sciunt deuocaz
Osce xº Diuisu est cor
coru Alij clamat cu nullo
corde qui sz nullam hnt
i tentione nec deuocem
In mathei septimo populu
sic labijs me honorat cor
aute eorum longe est a me
et sic est finis. huius sermonis

labo

In Conuiuijs sacerdotu
sunt pcpue sex sex ob
seruanda & habentur i su
ua p ysoni. Distinctione vicesi

ma

Conuiuiu & Conuiuiu

1^m Prmu est ut vita absentiu
non mor deatur

2^m Secudu ut presentes no
irrideantur.

3^m Terciu ut i amia seculariu
ibi no recitentur

4^m Quartum ut uerba sacre
lectoris ibi legant & audiant

5^m Quintu ut cibus nisi adu
stentacionem sumatur

6^m Sextu ut i principio et
i fine laudis deo referant

2 sic e finis istu matanz

de receptione

In licito sit emere ut vende p
 pna reddita pna ut alias
 res a est alias res ut domos
 agros & alias quano usu qd
 ab & hoc tu ad hoc talis qd
 q emptor obligat ad reuende
 In re empti venditori si et
 qn sibi placuit ut eam inf tu
 tinnu. a itos tmos. q p n p
 suppono q tempore & venditioe
 redditu ut alias res adier
 no qdicois et pacti q obligat
 emeb ad reuendendu venditori
 re empti. Ipse no viciat n
 illicitu redditu q tractu. pbat
 q illege dicitur tucipit aliq
 tepe pcepta mo. l. c. 24.
 Sicut regio possit vrc sine re
 de pcois qdonat vendet & se
 Si autem atq fr tuus vendidit
 possessu suu et voluerit
 p m quu ei r dicit qd ipse ve
 didat Si aut no habuerit ppi
 et ipse pau ad r dicitu potit
 tuere q putabur fructu qoco
 tpe q vendidit et ad r liquu
 e reddat emptori. sicq rcipt
 possessu suu. q si no tucit
 manq cu ut reddat pciu habe
 bit emptor qd emat usq ad
 annu iubilcu In ipo em ois ve
 ditio reddibit ad dnm et ad pos
 sessore p pnu q contractu emp

nois et venditiois redditu
 ut alias res ad huanu usu
 nariu ut vtiliu tu qdicoe &
 pacto q obligat emptor ad
 reuendendu rem empti vendi
 tori Ipse no e illicitu dmo
 debite & ronabilr seruet
 scabia q tractu. et si pt q
 dicit seu pactu id tuciat
 ad cedat i fraud usurap.
 ut alias viciat possit q tractu.
 pba q tractu emptoris et ve
 ditiois redditu ut alias rru
 vtiliu seu p hano usu nariu
 p pna de ppe no e illicitu ut
 notu e et ad hoc qdicois seu
 pacti q reuendendu re empti
 venditori. eia ipse no viciat
 q tractu ymo potit facit ad
 q sit pietas ipi venditori. qui
 nullo attenuat vendidit pos
 sessu suu ut reddat ipa
 q tractu. ad qua possessu suu
 ut ad qd redditu redire potit
 dno qcedente. et fortuna pig
 mori sibi arigente. et hanc
 pietate i veti lege pcepit
 dms s ut p3 epau. l. c. 24.
 Palegata igt adicio talis
 ut pacti d ppe no viciat q
 tractu s magis ipm in ppi
 rat et p qns totu q tractu
 tu adicioe tali no e illicitu
 q e d ppe si dupi qui no
 tant dmo seruet debite

et rationabiliter sua ha q tracta
ut si ibi sit q sensu liber.
virtus q vendentis et ementis
et ibi sint pium et merc p
res q emat q q emat p
iusto pto rationabiliter tapato
De fieri p tapato valore
rei q vendit 2) q swctu
suz r gionis loci et tps
et 2) ca q 2) iudiciu boni
viri expedire videt ut q
emptori s3 et venditori
at ca rei pub. Ita q ibi
fiat adquadacio dati et ac
cepti 2) pportioem qua hnt
ad usu homi in que veniunt
seu nata sut veire Si vo
p adicton talis qdicio
mug daret de pto q res
empta valeat iuxta ro
nabile estiaroes q redoz
q gtracta sit illicita q q
equitate iusticie qmutati
ue. Qd pbat q adicton
tal qdiciois nllm facit p
iudiciu emptori 2) vaze q
tate iusticie qmutatiue
igi r pugt equitati iustie
qmutatiue mug dae psta
re p adicton adicctam
talem. et p qms gtracta
reddit illicita si mug daret

8
de pto q res empti valz p
scrtim q venditori liber ga
berz integz pium iustu.
nat. vifete r rpe cogit
mug ans. qz ut re empti
emptor obiectit ppetue pseg
q hediuz suis venditore mug
viente ad piguiore fortuna
ut aut p p a p suos heredes
ul p pios possit ea recupae
a no obiectit re empti ppetue.
p qnz optebit cu re istam vede
p adicton. Si p q stat t q
tm habet i tali gtractu ac si
ista qdico mug eet adia igit
adicton qdiciois nllm sibi facit
p iudiciu et p qms si mug iusto
dedit pto venditor dapi
ficat q p ipm et ipc emptor
2) de u a bona roz tene ad
intesse Si 2) dat s3 q qnz
opteat cu p uende re empti
a si emisset ista re p iusto
pao totu sibi reddet qd sibe
exposuit a cu q licet et p q
re empti pceptos q sibi de
bet suffice. 2) vaze q tate q
mutate iusti. igit itaq tali
tan adicton qdiciois illig nllm
facit sibi p iudiciu a p qms si
mug dat iusto pto gtracta ex
pte ista p dicit illicita et ven
ditor i iuste dapi ficat p pto

q medio tpe qson hnt i iusto
 prio q sibi p re sua vedita
 debent. It p p expaure
 supia allegata. leui. 24. Inq
 voluit q tpe isto sz veteri
 legf emptores poss omni
 obligati cent ad rucndedu
 cas venditoribz q cas possent
 r dme. Et vlt q q fca me 2
 dio tpe preptos i forte q 2
 putaret et solu qd d prio
 sine empadio r idm cet
 accipet. sz ad hoc no fuisse
 dina ordiaone obligati. si
 p hoc fuisse dampnificati.
 et qd cgate iusti gmuta ue
 fuati i nuc amlo fortiori.
 no dampnificati. n qd cgate
 iustie gmutatie gnat.
 si dato iusto prio pleno cor
 respodete valori rei empte
 obliget ad rucndedu rem
 etiam venditori q ca possit
 r dme p eos prio r cu hoc
 lucratur fructo medio tpe
 preptos et se qo 2
 ludo qrit an p apucom
 qdicois de rucndedo licitu
 sit emptori dac mag de prio
 qua sup tali re itali loco r
 pata. 2) ronabile tapacom

• dai q suent p tato cesu p 2
 petuo. In apucom qdicois
 de rucndedo. Unde pub 2
 disticoe qz si minoracio
 pty fit p aliq pia r
 ronabile tam cu g sensu
 mere voluntario venditor
 ut sz reditu emat ad pui
 stoc quaq pia et rona
 bite paupu ul alia p psoaz
 vtiliu i repub. Et ob hoc
 coa venditor p atq p dac
 d suo r rmitte p te d prio
 ut itez licitq e q tracto
 q se venditor possit dac
 qd alit censu sup domo
 ul alia re sua. ita coa p
 dac ul vende p prio qru 2
 libz puo si do tal minora
 fit sine g sensu mere vo
 luntario venditor q si angu 2
 priatq cogit re sua vende
 p miori prio q valet. et
 emptor no hie tam mior 2
 andi p cui nisi pise p
 adicom qdicois recmedi.
 et it q tracto expte emp
 tor e illicito vicoso r t 2
 iustq r pugnas equitate
 iustie gmutatie r lege
 nali act dme ut sup onu
 est. Et qf mat qd ut dicit

Hugo d'po vic. li. d'facinet
sta lege nali duo pcepta fu-
erut. s. q' tibi no vis fu-
alti ne fecerit. Et q'cuq' uis
ut faciat vob hoies ead
z vos facite illis. Et q' ut
vrbz q' istoz pceptoz facit
emptor miorando priu
sto mo i gratu p'cto. Et
p'ba q' q' tal' miora p'p
fit p'pue p'p' adcom q' z
ciois recmedi. Et venditor
ex idige. z nati. qua v-
get' m'g p'io iusto r'ipit
p' sua re z pati se d'apm z
fidi p'p' hoc ut vrbz
nati sua z idigena d'q'nt
r'leuet. q' stat aut q' em-
ptor no vellet sibi fieri q'
itali cau sic d'apm fieret
s' p'io vellet q' iustu p'iu
sine d'minutoe p' sua re sibi
daret. z tu hoc p'tab redi-
medi re sua q' possit ex-
fina caritate q'cedet. igit
tu ipe emptor i hoc cau
dat venditori m'g iusto p-
tio p're sua p'p' adcom q' z
ciois. facit alti q' tibi no
vellet fu. et caa q' tibi vel-
let fu no facit alti. q' se.

scit q' facit q' vrbz pcept
legit nate. 1^a p'a. 2^a Qui
habuit p'bas h'g mundi et vi-
derit p'ez sui h'ncez nati.
et dau. vis. s. ab. q'mo caritas
dei manet i ip'o. Et i hoc cau
emptor p'bas h'ng mundi habz
et videt p'ez sui nati. h'nc
ita q' p'pellat p'p' se z sup se.
ditate sua. censu amiu ven-
de. aq' i huanc claudit visa
sua. tu no s'lu no sit ei patz
subuere ut dando ut mundo
Et taq' crudel' exactor ip'm
vrbz ad accipied sup se que
ong amiu t'p'q' absq' hoc q' re-
cipiat equales i p'io z ita
absq' pietate. ymo tu i p'ie
sup q' d'it frem sui i negotio
q' p'ceptu apli p'a. h'ess. 2.
dicit. Neq' sup q' d'atur neq'
auueiat i negotio frem
sui q'm v'm dex e d'ns. her
m'gr p'duto z m'p' m'colan
Dub' d' p'p'it